

بررسی انواع

مع

تألیف:

نرجس عباغما (خانم سامت)

عروس حضرت آیت الله سامت قزوینی (رحمة الله علیها)

سر شناسه : عباسافها، نرجس (سامت)، ۱۳۴۳ - ۱۳۹۵.

عنوان و نام پدیدآور : بررسی انواع بیع / نرجس عباسافها.

مشخصات نشر : تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری : ۲۴۴ ص.

شابک : 978-964-440-608-9

وضعیت فهرست نویسی : فیبا.

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : معاملات (فقه و حقوق ایران).

موضوع : Transactions (Islamic & Iranian law*)

رده‌بندی کنگره : ۱۳۹۶ ب۴ع۱/۱۹۰ BP

رده‌بندی دیویی : ۲۹۷/۳۷۲

شماره کتابشناسی ملی : ۴۸۰۲۱۴۴

تهران - خیابان پامنار - بنی هاشم - پلاک ۱۲

تلفن: ۳۳۹۱۶۹۴۴

درویش ۱: تهران - بازار سلطانی - طبقه اول - پلاک ۲۹

تلفن: ۵۵۶۲۰۴۱۰ - ۵۵۶۲۷۴۴۹

فروشگاه ۱: تهران - خیابان انقلاب - بازارچه کتاب - پلاک ۱۰

تلفن: ۶۶۴۰۸۴۴۱

بررسی انواع بیع

نویسنده: نرجس عباسافها (خانم سامت)

● چاپ و رنگ: ۱۲ ش.

● تعداد صفحات و قطع: ۲۴۴ / ورقه‌ریزی.

● تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

● صفحه آرای: زهرا حسنخانی

● لیتوگرافی: لوح محفوظ

● چاپ: گلبان

● ناشر: دارالکتب الاسلامیه

● شابک: ۹ - ۶۰۸ - ۴۴۰ - ۹۶۴ - ۹۷۸ / ISBN: 978-964-440-608-9

● حق چاپ برای ناشر محفوظ است

● قیمت: ۲۰۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۲	تقریظ حضرت اسناد جناب آقای دکتر سید حسین صفائی
۱۵	مقدمه ی ۵ سر
۱۶	سیاسگزاری
۱۷	چکیده
۱۸	مقدمه

فصل اول: کلیات / ۱۹

۲۱	■ فصل اول: عقد
۲۱	تعریف عقد
۲۳	عقد از لحاظ جواز و لزوم
۲۵	■ فصل دوم: بیع
۲۵	تعریف بیع
۲۸	نظر اهل سنت
۲۹	حقوق ایران
۲۹	ارکان بیع
۳۰	■ فصل سوم: شرایط صیغه (ایجاب و قبول)
۳۰	وجود لفظ
۳۳	تصریح
۳۴	عربی بودن
۳۵	ماضی بودن
۳۶	تقدم ایجاب بر قبول
۳۸	از بی هم درآمدن ایجاب و قبول (موالات)
۴۰	مطابقت ایجاب و قبول

۴۱	■ فصل چهارم: شرایط متعاقدين
۴۲	بلوغ
۴۳	عقل
۴۴	اختيار
۴۴	مالکیت
۴۵	قصد
۴۶	نظر اهل سنت
۴۷	حقوق ايران
۴۹	■ فصل پنجم: شرایط عوضين
۴۹	عين بودن
۵۰	مالیت داشتن
۵۱	ملك طلق بودن
۵۲	معلوم بودن
۵۳	قدرت بر تسليم
۵۳	نظر اهل سنت
۵۵	حقوق ايران
بخش دوم: انواع بیع که به اعتبار مشخصی تقسیم می شوند / ۵۷	
۵۹	■ فصل ششم: بیع به اعتبار صیغه
۵۹	بیع معاطات
۶۰	معاطات افاده ملکیت می کند
۶۲	اقوال فقهاء
۶۳	ادله لزوم معاطات
۶۶	شرایط معتبر در معاطات
۶۷	اعطای یک جانبه
۶۸	تمیز فروشنده از مشتری
۷۰	نظر اهل سنت
۷۱	حقوق ايران
۷۲	■ فصل هفتم: انواع بیع به اعتبار اخبار از رأس المال و عدم اخبار از آن
۷۳	مساومه

۷۴	تولیه
۷۵	مرابحه
۷۶	شرط معتبر در مرابحه
۸۰	مواضعه
۸۱	نظر اهل سنت
۸۲	حقوق ایران
۸۳	■ فصل هشتم: بیع به اعتبار موعد تسلیم ثمن و مثنی
۸۴	بیع نقد
۸۶	مدت در کسب بیع نقد
۸۷	بیع نسبه
۸۷	شرایط معتبر در بیع نسبه
۸۸	عرضه کالا با دو سه
۹۰	پرداخت ثمن
۹۱	بیع مجدد قبل از حلول اجل
۹۲	نظر اهل سنت
۹۳	حقوق ایران
۹۴	بیع سلف (سلم)
۹۵	شرایط معتبر در سلف
۹۶	ذکر جنس و وصف مبیع
۱۰۰	قبض ثمن
۱۰۲	تعیین اندازه مبیع
۱۰۴	معین کردن مدت و زمان تسلیم
۱۰۷	وجود مبیع هنگام فرا رسیدن مدت
۱۰۷	نظر اهل سنت
۱۱۰	حقوق ایران
۱۱۱	بیع کالی به کالی
۱۱۲	نظر اهل سنت
۱۱۲	حقوق ایران

بخش سوم: انواع دیگر بیع / ۱۱۳

۱۱۵.....	■ فصل نهم: بیع ثمار
۱۱۵.....	بیع میوه
۱۲۱.....	بیع درختان
۱۲۲.....	بیع سبزیجات
۱۲۳.....	بیع زرع
۱۲۵.....	بیع مزاینه
۱۲۷.....	بیع عربیه
۱۲۸.....	بیع محاققه
۱۳۰.....	نظر اهل سنت
۱۳۳.....	حقوق ایران
۱۳۴.....	■ فصل دهم: بیع حیوان
۱۳۴.....	فروش جزء مشاع از حیوان
۱۳۵.....	بیع حیوان باردار
۱۳۷.....	حدوث عیب و تلف در حیوان
۱۳۸.....	نظر اهل سنت
۱۳۹.....	حقوق ایران
۱۴۰.....	■ فصل یازدهم: بیع شرط
۱۴۲.....	شرط معتبر در بیع شرط
۱۴۳.....	رد ثمن و فسخ عقد
۱۴۴.....	کیفیت رد ثمن
۱۴۶.....	مستقطات خیابار در بیع شرط
۱۴۹.....	تلف مبیع و ثمن
۱۵۰.....	نظر اهل سنت
۱۵۱.....	حقوق ایران
۱۵۳.....	■ فصل دوازدهم: بیع صرف
۱۵۴.....	شرط معتبر در بیع صرف
۱۵۵.....	احکام عوضین در بیع صرف
۱۵۶.....	زیادی در یکی از عوضین مجانس

۱۵۹.....	بیع ظروف و اشیاء ساخته شده از طلا و نقره.....
۱۶۱.....	معین شدن عوضین.....
۱۶۲.....	نظر اهل سنت.....
۱۶۳.....	حقوق ایران.....
۱۶۴.....	■ فصل سیزدهم: بیع فضولی.....
۱۶۴.....	حکم بیع فضولی.....
۱۶۵.....	اقسام بیع فضولی.....
۱۶۶.....	بررسی اقسام بیع فضولی.....
۱۶۶.....	قسم اول: اقدام فضولی به نفع مالک بدون منع قبلی مالک.....
۱۷۲.....	قسم دوم: اقدام فضولی به نفع مالک با منع قبلی مالک.....
۱۷۳.....	قسم سوم: اقدام فضولی به نفع خود.....
۱۷۳.....	اجازه.....
۱۷۳.....	ماهیت اجازه.....
۱۷۴.....	نقل.....
۱۷۵.....	کشف.....
۱۷۹.....	نتایج عملی کشف و نقل.....
۱۸۱.....	چگونگی تحقق اجازه.....
۱۸۲.....	شرایط اجازه.....
۱۸۷.....	عقد مجاز.....
۱۹۰.....	رد.....
۱۹۱.....	ماهیت رد.....
۱۹۱.....	چگونگی تحقق رد.....
۱۹۲.....	آثار رد.....
۱۹۳.....	رابطه مالک با مشتری.....
۱۹۴.....	رابطه مالک با فضول.....
۱۹۴.....	زمان قیمت.....
۱۹۵.....	رابطه مشتری با فضول.....
۱۹۷.....	نظر اهل سنت.....
۱۹۹.....	حقوق ایران.....

- ۲۰۴..... ■ فصل چهاردهم: بیع مکره
- ۲۰۵..... اقوال فقهاء در مورد بیع مکره
- ۲۰۷..... امکان فرار در تحقق اکراه
- ۲۰۸..... نظر اهل سنت
- ۲۰۸..... حقوق ایران
- ۲۱۰..... ■ فصل پانزدهم: بیع وقف
- ۲۱۱..... حکم کلی موضوع
- ۲۱۳..... اقوال فقهاء در زمین بیع وقف
- ۲۱۸..... بیع وقف مؤبد یر تملیکی
- ۲۲۰..... بیع وقف مؤبد تملیکی
- ۲۲۶..... متصدی فروش مؤفقه
- ۲۲۷..... تعیین تکلیف بهای حاصل از فروش
- ۲۲۸..... بیع وقف منقطع
- ۲۲۸..... نظر اهل سنت
- ۲۲۹..... حقوق ایران
- ۲۳۱..... ■ منابع و مأخذ

موضوع این رساله بررسی انواع بیع می‌باشد.

بیع یکی از عقود و این معامله مال به مال دیگر است که در این رساله انواع آن مورد بررسی قرار گرفته است.

اول کلیات عقد و بیع شرح داده شده است. بیع به اعتبار صیغه و بعد به اعتبار اخبار از رأس المال و عدم اخبار از آن که شامل مساومه، تویه، مرابحه و مواضعه است و به دنبال آن به اعتبار موعد تسلیم ثمن و مئمن یعنی نقد، بیع سلف و کالی به کالی آمده است. در پایان انواع دیگر بیع توضیح داده شده که عبارتند از نما، حیوان، شرط، صرف، فضولی، مکره و بیع وقف.

لازم به یادآوری است در این مجموعه آن دسته از انواع بیع که منتهی به فاسد می‌دانند آورده نشده است مگر دو نوع محاقله و مزابنه که در کتب فقهی، ذیل مبحث بیع ثمار مورد بررسی قرار گرفته است.

مقدمه

قال رسول الله ﷺ: «مَثَلُ الْعِبَادَةِ الْفِقْهُ»^۱

رسول خدا ﷺ فرمودند: برترین عبادت فقه است.

برای انتخاب موضوع پایان‌نامه دوره ارشناسی ارشد به دنبال مطلبی بودم که قوه استنباط و استدلال را افزایش دهد. بعد از آنکه این موضوع را در دسترس خودم پیدا کردم و تحقیق دریافتم که موضوع مورد نظر را باید در مبحث بیع که سرآمد عقود و ام‌الاباب است از فقهای عظام بیشتر از هر عقد دیگری به آن پرداخته‌اند جستجو نمایم. پس از تفحص بیشتر پی بردم که تاکنون انواع بیع به زبان فارسی در مجموعه‌ای واحد مورد بررسی قرار نگرفته است، لذا این موضوع را انتخاب نمودم.

در این بررسی علاوه بر عقاید فقهای امامیه، دیدگاه‌های اهل سنت و حقوق ایران را نیز آورده‌ام که امید است مورد استفاده علاقه‌مندان به فقه اسلامی و معارف علوم دینی و دانشجویان قرار گیرد.